

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానఫలము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి చతుస్త్రింశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణీ నమః

వైశంపాయన ఉవాచ

స ఏవముక్తస్తు మహానుభావః

సత్యవ్రతో భీమసేనేన రాజా ।

అజాతశత్రుస్తదనంతరం వై

ధైర్యాన్వితో వాక్యమిదం బభాషే ॥

॥34-1॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

అసంశయం భారత సత్యమేతద్

యన్మాం తుదన్ వాక్యశల్యైః క్షిణోషి ।

న త్వాం విగర్హే ప్రతికూలమేవమ్

అమానయాద్ధి వ్యసనం వ ఆగాత్ ॥

॥34-2॥

అహం హ్యక్షానన్వపద్యం జిహీర్షన్

రాజ్యం సరాస్త్రం ధృతరాస్త్రస్య పుత్రాత్ ।

తన్మాం శఠః కితవః ప్రత్యదేవీత్

సుయోధనార్థం సుబలస్య పుత్రః ॥

॥34-3॥

మహామాయః శకునిః పర్వతీయః

సభామధ్యే ప్రవపన్నక్షపూగాన్ ।

అమాయినం మాయయా ప్రత్యజైషీత్

తతోఽపశ్యం వృజినం భీమసేన ॥

॥34-4॥

అక్షాంశ్చ దృష్ట్వా శకునేర్యథావత్

కామానుకూలానయుజో యుజశ్చ ।

శక్యో నియంతుమభవిష్యదాత్మా

మన్యుస్తు హన్యాత్ పురుషస్య ధైర్యమ్ ॥

॥34-5॥

యంతుం నాత్మా శక్యతే పౌరుషేణ
 మానేన వీర్యేణ చ తాత నద్ధః ।
 న తే వాచో భీమసేనాభ్యసూయే
 మన్యే తథా తద్భవితన్యమాసీత్ ॥

॥34-6॥

స నో రాజా ధృతరాష్ట్రస్య పుత్రో
 న్యపాతయద్వ్యసనే రాజ్యమిచ్ఛన్ ।
 దాస్యం చ నోఽగమయద్భీమసేన
 యత్రాభవచ్ఛరణం ద్రౌపదీ నః ॥

॥34-7॥

త్వం చాపి తద్వేత్థ ధనంజయశ్చ
 పునర్ద్యూతాయాగతానాం సభాం నః ।
 యన్మాఽబ్రవీద్ధృతరాష్ట్రస్య పుత్ర
 విక్లగ్హార్థం భరతానాం సమక్షమ్ ॥

॥34-8॥

వనే సమా ద్వాదశ రాజపుత్ర
 యథాకామం విదితమజాతశత్రో ।
 అథాపరం చావిదితం చరేథాః
 సర్వైః సహ భ్రాతృభిశ్చద్మగూఢః ॥

॥34-9॥

త్వాం చేచ్ఛుత్వా తాత తథా చరంతమ్
 ఆవభోత్స్వంతే భారతానాం చరాశ్చ ।
 అన్యాంశ్చరేథాస్తావతోఽబ్ధాంస్తథా త్వం
 నిశ్చిత్య తత్ ప్రతిజానీహి పార్థ ॥

॥34-10॥

చరేశ్చేన్నోఽవిదితః కాలమేతం
 యుక్తో రాజన్మోహయిత్వా మదీయాన్ ।
 బ్రవీమి సత్యం కురుసంసదీహ
 తవైవ తా భారత పంచనద్యః ॥

॥34-11॥

వయం చైతద్భారత సర్వ ఏవ
 త్వయా జితాః కాలమపాస్య భోగాన్ ।
 వసేమ ఇత్యాహ పురా స రాజా
 మధ్యే కురూణాం స మయోక్తస్తథేతి ॥

॥34-12॥

తత్ర ద్యూతమభవన్నో జఘన్యం
 తస్మిన్ జితాః ప్రవ్రజితాశ్చ సర్వే ।
 ఇత్థం తు దేశాననుసంచరామః
 వనాని కృచ్ఛాణి చ కృచ్ఛరూపాః ॥

॥34-13॥

సుయోధనశ్చాపి న శాంతిమిచ్ఛన్
 భూయః స మన్యోర్వశమన్వగచ్ఛత్ ।
 ఉద్యోజయామాస కురూంశ్చ సర్వాన్
 యే చాస్య కేచిద్ వశమన్వగచ్ఛన్ ॥

॥34-14॥

తం సంధిమాస్థాయ సతాం సకాశే
 కో నామ జహ్యోదిహ రాజ్యహేతోః ।
 ఆర్యస్య మన్యే మరణాద్గరీయో
 యద్ధర్మముత్కమ్య మహీం ప్రశాసేత్ ॥

॥34-15॥

తదైవ చేద్వీరకర్మాకరిష్యో
 యదా ద్యూతే పరిఘం పర్యమృక్షః ।
 బాహూ దిధక్షన్వారితః ఫాల్గునేన
 కిం దుష్కృతం భీమ తదాభవిష్యత్ ॥

॥34-16॥

ప్రాగేవ చైనం సమయక్రియాయాః
 కిం నాబ్రవీః పౌరుషమావిదానః ।
 ప్రాప్తం తు కాలం త్వభిషద్య పశ్చాత్
 కిం మామిదానీమతివేలమాత్థ ॥

॥34-17॥

భూయోఽపి దుఃఖం మమ భీమసేన
దూయే విషస్యేవ రసం హి పీత్వా ।
యద్యాజ్ఞసేనీం పరిక్లిశ్యమానాం
సందృశ్య తత్కాంతమితి స్మ భీమ ॥

॥34-18॥

న త్వద్య శక్యం భరతప్రవీర
కృత్వా యదుక్తం కురువీరమధ్యే ।
కాలం ప్రతీక్షస్వ సుఖోదయస్య
పక్తిం ఫలానామివ బీజవాపః ॥

॥34-19॥

యదా హి పూర్వం నికృతో నికృంతేద్
వైరం సపుష్పం సఫలం విదిత్వా ।
మహాగుణం హరతి హి పౌరుషేణ
తదా వీరో జీవతి జీవలోకే ॥

॥34-20॥

శ్రియం చ లోకే అభతే సమగ్రాం
మన్యే చాస్మై శత్రవః సంనమంతే ।
మిత్రాణి చైన మచిరా ధృజంతే
దేవా ఇవేంతద్రముపజీవంతి చైనమ్ ॥

॥34-21॥

మమ ప్రతిజ్ఞాం చ నిబోధ సత్యాం
వృణే ధర్మమమృతాజ్ఞీవితాచ్చ ।
రాజ్యం చ పుత్రాశ్చ యశో ధనం చ
సర్వం న సత్యస్య కలాముపైతి ॥

॥34-22॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి
యుధిష్ఠిరవాక్యే చతుస్త్రింశోఽధ్యాయః ॥34 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

